

Les sources manuscrites de la théorie de la musique
(S. IX-XVI)

Berlin, Staatsbibliothek (D-B)

Ms. theol. lat. qu. 261, f. 52r-54v

Transcription : Christian Meyer
(janvier 2016 – rév. nov. 2017)

<I>

52r

¹Sex sunt voces in quibus primus tonus invenitur incipere posse, videlicet in ·C·faut, in ·D·solre, in ·E·lami, in ·F·faut, in ·G·solreut et in ·a·lamire acuta. ²Ascendere potest a suo fine, que est ·D·grave, usque ad decimam, que est ·F·faut acuta. ³Descendere non debet infra ad primam sub suo fine, que est ·C·faut grave, nisi sit talis cantus, quod inceptio sua transeat ad quintam vocem, que <est> ·a·lamire acuta, ⁴verbi gratia sicut est istud responsorium *Circumdederunt me* et hec antiphona ut *Ecce tu pulcra* et *Ego sum alpha*, et officium *Inclina* et officium *Viri galilei* et consimiles. ⁵Et talis cantus potest descendere sub suo fine ad omnes voces sicut secundus, et semper erit de primo.

⁶Incipiunt antiphone et responsoria primi toni [que et qui incipiunt] in ·C·faut ut *O beatum pontificem*, in ·D·solre ut *Maiorem caritatem*, in ·E·lami ut *Veniens a Libano*, in ·F·faut ut *Ipsi soli*, in ·G·<ut...>, in ·a·<ut> *Exi cito*.

6 in ·G·<ut...> in ·a·] in ·G· a in ·a· *cod.*

⁷Prime differentie primi toni, que incipiunt in ·C·faut et in ·D· et festinanter saliendo ascendunt ad ·a· acuta, ut *Muro tuo* et *Posuerunt* et *Primum* et *Vos amici*, et que incipiunt in ·G· gravi et descendunt cito in ·C·faut, ut *Ave Maria* et consimiles, habent unum *seculorum*, quod in ·G· gravi finitur.

^aPri-mum. ^bPo-su-e- runt. ^cI-ste est Io-han-nes. ^dSe u o u a e.

⁸Item secunde differentie, que incipiunt in ·D· gravi, que sunt in sillabis et in cantu parve, sive descendant in principio a ·C·faut, ut antiphona *Dum esset summus po<ntifex>* sive ad ·F·, ut antiphona *Acceptit ergo* et consimiles, habent alium *seculorum*, quod in ·F· finitur, ut *Maiorem ca<ritatem>*, *Acceptit ergo* :

^aMa-io-rem ca-ri-ta-tem. ^bAc-ce-pit er-go.^c

Cum es-set. ^dE u o u a e.

⁹Item tertie differentie, que incipiunt in ·D· et gradatim vel saltim vadunt ad ·F· gravem sicut *Euge serve* et *O Martine* et alie que incipiunt in ·C· que sunt magne in sylabis et in cantu, et que tam gradiendo quam saliendo scandunt ad ·F·, ut *O pastor* et *Non auferetur*, *Filie Ierusalem* et consimiles, habent unum *seculorum* quod terminatur in ·D· gravi :

7 prima differentia *cod.* | finitur] finiantur *cod.*

8 Item] Item de *cod.* | finitur] finiantur *cod.*

9 gravem] gravi *cod.*

^aEu-ge ser-ve. ^bFi-li-e ye<rusalem>. ^cNon au-fe-re-tur.

^dE-go sum. ^eE u o u a e.

¹⁰Item quarte differentie, que incipiunt in ·F· et cito vadunt ad ·a· sive gradatim sive saltim sicut *Petrus quidem, Apertis thesauris et Hodie Christus*, habent alium *seculorum* quod in ·G· gravi finitur.

^aHo-di-e Chri-stus. ^bPe-trus qui-dem. ^cPre- di-cans.

^dDif-fu-sa. ^eE u o u a e.

¹¹Item quinte differentie, que incipiunt in ·F· grave et descendunt in ·D· sicut *Vidimus stellam, Reges terres* habent alium *seculorum*, quod finitur in ·a· acuta.

^aVo-lo pa-ter. ^bVi-di-mus. ^cRe-ges ter-re. ^dSe u o u a e.

¹²Item sexte differentie, que incipiunt in ·F· et statim vadunt in ·G· statimque descendunt in ·D· sicut *Speciosus et Ipsi soli*, habent alium *seculorum*, quod finitur in ·D· gravi.

^aSpe-ci-o- sus. ^bChri-sti vir-go. ^cI-psi so-li. ^dSe u o u a e.

¹³Item septime differentie, que incipiunt in ·a· et statim descendunt in ·G·, ut *Ite dicite, Facti sumus, Clamavi*, habent alium *seculorum*, quod finitur in ·a· acuta :

53r

^aI-te di-ci-te. ^bFa-cti su-mus. ^cCla-ma-vi. ^dSe u o u a e.

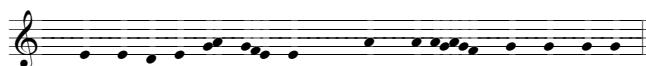
¹⁴Item de responsoriis primi toni.

^aR/ In prin-ci-pi-o. V/ For-ma-vit.

^bR/ Cir-cum-de-de- runt. V/ Quo-ni-am.

^cR/ Ve-ni-ens a Li-ba-no. V/ Quo-ni-am con-for-ta-vit.

¹⁵Item de officiis primi toni et prime differentie, que incipiunt in ·C· et in ·D· et statim saliunt ad ·a· acutam, sicut *Suscepimus* et *Dominus* et consimiles, habent unum idem *seculorum*, quod finitur in ·F· grave.

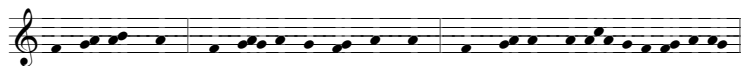
^aSus-ce- pi-mus. ^bSta-tu-it. ^cDo- mi- nus. ^dGlo-ri-a. eu ou a e.

¹⁶Item secunde differentie, que incipiunt in ·D· et cito vadunt ad ·F·, ut *Exurge quare* et *Iustus ut palma*, et *De ventre* habent aliud *seculorum*, quod finitur in ·D· gravi.

^aDe ven- tre. ^bIu- stus. ^cE-xur- ge qua-re. ^dGlo-ri-a. se u o u a e.

¹⁷Item tertie differentie, que incipiunt in ·F· et cito vadunt ad ·a· ut *Ego autem* et *Misereris omnium* et consimiles habent aliud *seculorum* quod finitur in ·G· gravi :

^aE-go au-tem. ^bMi-se-re-ris o-mni-um. ^cGlo-ri-a se u o u a e.

D-B Ms. theol. lat. qu. 261, f. 52r-54v

6

24 discretio] *discutio cod.*

²⁷Item que incipiunt in ·G· grave et in ·a·, ut antiphone *Benedicam* et *Rorate*, sunt irregulares cum suis similibus quorum *seculorum* finitur in ·a· acuta :

^aBe-ne-di-cta. ^bO mors. ^cPe-tre. ^dLau-da-te. ^eAn-nun-ti-a-te.

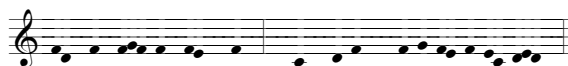

^fMa- gnum. ^gGlo-ri-a pa-tri et fi-li-o et spi-ri-tu-i san-cto.

²⁸Item omnia officia secundi modi quocumque modo incipiant, non habent nisi unum *seculorum*, quod finitur in ·D· gravi.

^aEc-ce ad-ve-nit. ^bMi-chi au-tem. ^cVul-tum. ^dSa-cer-do- tes e- ius.

^eMe ex-pec-ta-ve-runt. ^fGlo-ri-a e u o u a e.

<III>

²⁹Sex sunt voces in quibus tertius tonus incipere invenitur. In ·C·faut, in ·D·, in ·E·, in ·F·, in ·G· et in ·c·solfaut et finitur in ·E· gravi. ³⁰Ascendere potest a suo fine usque ad nonam vocem, que est ·F· acuta, descendere potest a suo fine, usque ad tertiam vocem, que est ·C·faut grave. ³¹Omnes antiphone tertii toni et prime differentie, que incipiunt in ·G· grave et statim saliant ad ·c·solfaut sicut antiphona *Tolle puerum* et *Elisabeth, Qui sequitur* et *Auferte ista*. ³²Hec habent unum *seculorum*, quod finitur in ·a· acuta :

54r

²⁷ irregulares] in regulis *cod.*

^aTol-le pu-e-rum. ^bQui se-qui-tur. ^cAu-fer-te.

^dTu Bet-le-em. ^eE u o u a e.

³³Item secunde differentie, que incipiunt in ·G· gravi et statim vadunt gradatim ad ·c·solfaut sicut antiphona *Qui odit* et similes, habent *seculorum* quod finitur in ·G· gravi.

^aQui o- dit. ^bDo-mi-ne pro-ba<sti>. ^cGlo-ri-o- si.

^dMa- los ma-le. ^eGlo-ri-a e u o u a e.

³⁴Item tertie differentie, que incipiunt ·E· et descendunt ad ·D· et cito transiliunt in ·G· gravi ac deinde in ·c·solfaut sicut *Qui de terra est* et *Dum complerentur*, habent *seculorum* quod finitur in ·a· acuta.

^aQui de ter-ra est. ^bBe-a-tus vir. ^cE u o u a e.

Item de responsoriis.

^aAe-di-fi-ca-vit. ^bDum ste-te-ri-tis. ^cDum com-ple-ren-tur.

^d<R/> Sal|va-to- rem <V/> So- bri- e.

54v

³⁴ transiliunt] transalunt ? *cod.* | ·c·solfaut] ·c·sol *cod.* | complerentur] compre-
rentur *cod.*

